

4829
ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВУ.

БРОЈ 9

БЕОГРАД - СЕПТЕМБРА 1933

ГОДИНА I

СЕЉАНКА

ЛИСТ ЗА ПРОСВЕЂИВАЊЕ ЖЕНЕ НА СЕЛУ

Уредник

ДАРИНКА ЛАЦКОВИЋЕВА

Дај ми госпо лека!

Штампарна „Скерлић“ — М. К. Писаревова — Краљице Наталије 12 — Телефон бр. 20-752

САДРЖАЈ:

Песма народна. — Лековите биљке. — Поштујте мајку. — Дај ми госпо лека. — Остављање воћа за зиму. — Барно посуђе. — Болесник у кући. — Тежињаво платно.

Прешлаћуј се на Сељанку, јер је то једини лист који је намењен сељанци, право је да и она има свој лист, који ће јој много корисити.

Годишња претплата 24 динара, за пола године 12 дин. поједини број 2 дин. Претплату слати поштанским чеком бр. 56.440 или упутницом уредништву СЕЉАНКЕ Београд, Балканска 9 III спрат.

СЕЉАНКА

ЛИСТ ЗА ПРОСВЕЂИВАЊЕ ЖЕНЕ НА СЕЛУ

Излази почетком сваког месеца. — Годишња претплата 24 дин.
Поједини број 2— динара.

Власник и уредник

Даринка Лацковићева

Балканска улица број 9.

Телефон број 22-708. — Поштански чек 56.440

Над нуде девојку

(Народна песма)

Младожењо, грано босиљкова!
Што си ми се оневеселио?
Или ти је блага понестало,
Или ти је коњиц посустао?
Или ти је скуђена девојка?
Није мени блага понестало,
Нити ми је коњиц посустао,
Већ је мени скуђена девојка:
Једни веле: ода зла је рода,
Други веле: љута као гуја,
Трећи веле: санљива, дремљива.
Љуто куне лепота девојка:
„Који вели, да сам од зла рода,
„Не имао од срца порода!
„Који вели, љута као гуја,
„Гује му се око срца вијле!
„Који вели, санљива дремљива,
„Не имао у болести санка“!

*Поштујте и чувајте своје родитеље. Јер како задужише, шако ће вам се вра-
тиши? како ви пазите и поштујете своје родитеље, шако ће и Вас пазити
млађи ваши, кад остарише. А сваки, који дуже узаживи, мора остариши.*

Стара сељанка.

То је било у ваљевској Подгорици. После јаке упорне борбе, која је ваздан трајала, командант нареди да се дуж фронта поставе страже према непријатељу; остали војници разместе се по сеоским кућама да заноће, јер време беше кишовито.

Кућа у којој командир заноћи са својим људима, била је до скоро пуна и богата; али је осилни непријатељ све опљачкао и однео. Оставио голе зидове.

Домаћин и чељад су измакли и још су негде у збегу. Око вечере закуца неко палицом на врата. Стара једна сељанка, повезана црном шамијом, појави се у шумадијској ношњи, покисла и уморна.

Моли старица да је примимо на конак. Војници одмах поскакаше, размакоше се и направише јој места крај ватре, да се осуши и одмори. Командир је пита, одакле си бако? Била сам на гробу свом сину војнику, који је погинуо тамо негде код Љубовије на Церу. Па се сад враћаш кући? Старица тужно клиину главом. Далеко од куће мој синко. Па куда ћеш? Идем тамо, горе, у некакво село, рекоше Мислођин се зове. Онде ми је погинуо други син, бранећи нашу земљу. Па хоћу и њему свећу на гроб да припазим... а, а трећи ми син лежи рањен у Београду, у болници, да — ако Бог да те га подржи у животу, те га затекнем. Војници оборише главе, занемили. Мало после мртви уморни, захркаше обрени сном. Док су сви спавали, старица је куњала крај ватре и стално се дизала те стављала цепке на жар да се ватра не загаси. Тако целе ноћи. Кад се раним јутром спреми да пође, командант нареди, да је једним колима из коморе доведу до Уба. Али, старица не хтеде никако пристати: Боже сачувај, синко. Није Мислођин преко света. Не требају кола за то, стићи ћу ја тамо и овамо. Кола су за војску... Да нису требала војци, држава их не би ни узимала од народа.

Војници јој понуде хлеба, јер су видели да је у њеној торби остало камађе и коре од хлеба. Старица и то одби. Хвала децо! — Чувајте ви то за себе. Рат је... Ко зна где ћете одмакнути а да ли ћете наћи хлеба?... А шта мени треба? Доста је ово што се нашло у торби. Хвала вам децо и збогом!

И оде да тражи Мислођин и Београд.

М.

Од чега највише умире наша одојчад?

Наш добри, вредни и јуначки јужнословенски народ има две велике невоље, које немају сретнији и напреднији народи на западу и северу Европе, који су се много пре нас ослободили туђинског ропства и ујединили. Те две наше невоље су велик њомор наше одојчади и многобројна оболења и умирања од заразних и прелазних болести. Да нам одојчад не умире тако јако и да се вештије умемо борити са заразним болестима, ми би смо се брже множили и снажили и боље такмичили са другим народима и снажније се одупирали својим завидљивим непријатељима.

Наша одојчад највише умире од поремећаја и запаљења *кашаре* стомака и црева. Код нас умире већ у првој години *свако четврто* одојче, највише баш од поремећаја и болести желуца и црева. Код нас, на жалост, умирање је деце *шири љућа* више него код напредних европских народа. Једино својом јачом плодношћу можемо донекле да надокнађавамо своје тешке губитке код одојчади.

Како долази наша одојчад до поремећаја и болести желуца и црева? Долази зато што наше матере нису довољно просвећене, не знају како треба децу неговати и хранити баш онда када су најнежнија и најосетљивија, дакле првих дана, првих седмица и прве године. Наше матере су пуне срца и душе, наше матере воле своју децу и дале би све што имају, дале би и очи из главе, па и саму главу за своју децу. Али велика љубав наших матера не може сама да сачува децу од поремећаја, болести и смрти. За спасавање деце потребно је и *много знања*, а тога знања до сада наше добре сељанке матере нису имале. Зато треба да им притекнемо у помоћ, треба да их поучимо и просветимо да знају, како треба своју одојчад да хране и негују да би их сачували од болести и ране смрти. Кад буду наше матере знале бранити своју децу од свих невоља, онда их неће рађати за гробље, него за кристан живот, за породицу, за отаџбину и Краља.

Деца која првих девет до десет месеца *сисају* своју матер, *много се ређе* поремете и оболе од болести желуца и црева, него деца која се врло *рано одбијају* од сисе или се врло *рано почињу прехрањивати*, особито тешком храном коју не могу да сваре нежна, неразвијена дечја црева и желуца. Одојче *није* то што су *одрасла* деца и људи и жене.

Оно *не може да свари сваку храну*. Може једино да свари матерње млеко и после пола године нека лакша јела која се могу, поред сисе, пажљиво и полако давати. С почетка само по један оброк дневно, па кад се види да одојче може да свари тај дневни оброк, онда се полако почиње са два obroка и око девет или десет месеци се полако одбије одојче од сисе. Кад су летње жеге, не треба децу одбијати, од сисе тако *лака* храна је: чорба од меса или од ретка брашна, кравље или козје млеко, с почетка водом мешано и слабо заслађено, гриз у млеку, на ситу процеђено, меко скувано зеље, (мрква, бундеве, шпанаћ и слично) и сок од воћа. Пре него што би мати почела давати, поред сисе, и другу храну свом детету, треба прво да се *посавештује* са лекаром или са просвећеном женом свештеника, учитеља или другог школованог човека, која је учила како се деца негују и отхрањују, која је и сама већ однеговала неколико деце. Од тих просвећених жена ће наше добре сељачке матере моћи добити прва и најпотребнија упутства, па ће своју децу сачувати болести ако их се тачно држе. Ако се деца ипак разболе, *одмах треба звати лекара и слушати га*, јер кад болест отме маха, не може се често више излечити, као што се не може ни пожар угасити, ако се много оклева са гашењем,

Поремећаји у варењу и болести желуца и црева су врло *шешке* и врло *озбиљне* болести. Од њих највише одојчади и умире и лежи млада у гробу и црној земљи. Поремећаји у варењу и болести желуца и црева су *велика патња* и мучење. Пате се и муче *и деца* а пате се и муче и њихове *мајере*. Деца пате и вриште, јер имају јаке болове, чупања и грчеве у трбуху, повраћају, пролевају, столице су им честе, бистре, слузне, балаве, често зелене, киселе или смрдљиве. Код тежих обољења се деца занесу добијају ватру, убрзано дисање, а често се и охладе, укоче или добију грчеве, укочен поглед и слабост срца, те гину и умру у највећим мукама. Сироте матере се муче гледајући страдање своје миле деце и пате се, што су немоћне да им олакшају патње и спасу живот. Тако оболелу децу је врло тешко спасавати, недељама им треба нарочито удешавати и сваки пут свеже приправљати храну, која се мора на мерилу тачно мерити и савесно кувати и хладити. То је тежак и мучан посао за матер. Многа се збуну и погрешу, многа се премори и напусти то тешко

лечење које захтева највећу савесност, тачност и уредност и много труда и трошка.

А често је последњи и једини лек болесном одојчету када му се узме *дојкиња* и опет почне сисати *женино млеко*.

Могу ли наше сељачке матере сачувати своју децу од болести, других патња и ране смрти, а себе спасти великих болова и туге за напашеном и умрлом децом? Могу. Могу ако се држе пута који им показује Бог и природа. Бог је створио свакој матери дојке, у којима се ствара млеко. Млеко је *најбоља* и најпогоднија храна за децу. Млеко је *расшопљена* храна, коју лако вари нежни и неразвијени дечји желудац и црева. У млеку има *свих врста хране* која је потребна одојчету да живи, расте и напредује. У млеку има беланчевине, масти, шећера и разних соли од којих се гради дечје тело. Млеко улази *ћресно, млако и чисто* са мајчиних груди у дечја уста. Матерње млеко *брани* одојче од многих опаких *заразних болести*, особито ако их је мати у детињству преболела. (Кравље млеко и друга храна се лако загади, напуни разне плесни, гљивица бактерија): кравље млеко се вари, лако се мења, преврће, кисне, мења боју, кус и мирис, ако се са њим не ради чисто, брзо и ако се брзо после варења даје одојчету да пије. Па ни потпуно чисто спремљено кравље млеко не може одојче да свари, јер је кравље млеко *друкчије* него матерње млеко и мора се многим удешавањем (разводњавањем, заслађивањем, машћењем) тек приближити матерњем млеку. Кравље млеко не може никада потпуно надокнадити матерње млеко, јер се на свом путу од крављег вимена до дечјих уста упрља, загади, промени).

Зато сељачке матере нека своју децу *доје и само доје* до деветог или десетог месеца. После тога нека их никада *на ћречац*, одједаред не одбијају од сисе, него нека их полако уче на другу лаку храну. Прво нека им дају место једног дојења по један оброк дневно. Кад се деца свикну на тај оброк и добро га vare, нека почну са два, па после више дана са три и четири obroка дневно. Одбити треба дете од сисе тек онда када дете подноси добро другу лаку храну. Ако би се дете од друге хране разболело, добило пролеве, онда га опет треба *само* дојити док потпуно не оздрави, па после опет пажљиво почети са давањем друге хране. Кад се одојче извуче из прве године живота, онда је пребродило највеће невоље и опасности. Кад се и даље буде дете уме-

рено и пажљиво хранило и само лаком и додро спремљеном храном, онда ће одојче остати здраво и постаће момак или девојка.

Зато сељачке матере *нека доје* своју одојчад, и нека их пре времена *не прехрањују* никаквом храном, па ће далеко боље очувати своју децу, него оне матере које журе са прихрањивањем своје деце, рано их одбијају од сисе и дају им често тешку или рђаво припремљену лакшу храну. Да би матере имале довољно млека за своју децу, треба да су сваки дан много на свежем ваздуху и сунцу, треба да се чувају тешких и дугих послова, треба да живе у чистоти и светлим чистим, често ветреним и сувим становима. Треба да се уредно одмарају. Кад су матере здраве, снажне, чиле и одморне, онда ће имати довољно млека за своју децу и својим благословеним млеком ће отхранити своју децу и сачувати их и болести и ране смрти. То ће бити и њихова радост а биће радост и свих родољуба, старешина, народа и наше миле отаџбине.

Др. Лав. Марковић
Нови Сад.

Лековите биљке.

Господин Сретен М. Аџић издао је врло корисну књигу у Подмлатку Црвеног Крста са насловом „*Лековите биљке*“. Он овако каже: Народна самолечења наше налази се у врло рђавом стању. Градско становништво особито интеллигентнији део његов, нарочито после ратова, све више се обраћа лекарима за помоћ и у лаким случајевима. Али ипак већи део варошана и скоро сви сељани, лече се код бајалица и гатара, код баба и „видара“, — и пропада! —

Лечење лековитим биљкама у нашем је народу врло распрострањено, а оно потиче из незапамћених времена. „За сваку бољку народ има биљку“.... И то, само по себи, не би било велико зло. Али је право зло у томе, што је народ у овом самолечењу неупућен, што му је цело лечење незнатно, претерано, празноверно. Наш народ не уме честито да справи ни најобичнији теј. Из незнања лечи се наш народ најјачим и најопорнијим средствима, па често и најотровнијим биљкама

(н.пр. од зуаобоље накађивањем на буници, или привијањем листа од дувана на црвени ветар и т. д.) Наш народ не уме при самолечењу да одржава ни најобичнију чистоту, те нису ни мало ретки случајеви, да се рана загади и подљути, па потом да се и главом плати, од иначе потпуно невине лековите биљке (нпр. од листа баквице) а то зато, што су превијене на отворену рану нечисте биљке — неопране, Баквицу — Жиловлак народ највише употребљава баквичин лист као лек, који се меће на свеже ране (нпр. посекотине) или лакше гнојаве чирове. Лист се прво опере добро, па се онда осуши чистим убрусом, а онда се напари на пламену ватре од дрва а не уд свеће или лампе), да добро омекне, да би боље прионуо уз рану! То ради само онда ако немаш у кући јодне тинкшуре и немаш близу лекара који ће ти најбоље помоћи.

Поштујте мајке!

Мајка, мати, нана — то су најслађе речи на свету. Мајка је највеће благо на свету. Мајка је родитељка, хранитељка и заштитница своје деце. Мајчино млеко никад се не заборавља. Мајка је родила Богочовека, мајка је однеговала владоце и вође народне; мајка је одгајила соколе и јунаке; мајка је васпитала и најчеститије кћери народне. Она је врело бескрајне љубави и пожртвовања. Најчистија, најнесебичнија љубав у свету потиче од мајке. Као сунце на небу, тако сија и загрева мајчина љубав на земљи.

П. М. И.

Боље је умети него имати. Ко не уме пропашће и да има; Ко пак уме подићи ће се и да нема. А умети значи, умети радити и умети живети.

Дај ми госпо лека!...

Било је то у Чардаку, село код Завидовића у Босни. Домаћичка школа Женског покрета тек се сместила у згради Земљорадничке задруге, куће су раштркане по брдима и једина кућа која се види кад се шумском железницом стигне, то је зграда Земљорадничке задруге. Тешко је било добити ученице, коју год упитам јеси ли писмена она одговара, а што ће ми то. На једвите јаде уписамо 20 ученица, 12 девојака и 8 жена, али жене су муке имали са свекром или свекром, уплашили се стари да им снаја после не заповеда и веле зар моја Маја (свекрва) у запећак да иде кад се моја сна врати из школе. Али те младе жене баш су имале велику вољу и жељу да се просвете, све су скоро имале малу децу и деца су им умирала, незнајући од чега су децу изгубиле. Оне су нас преклињале да их задржимо и да одобровољимо старе. После великих мука то се успело. Кад су ученице почеле причати својима у кући шта ваља, а шта не ваља, почеше да нам долазе и болесници. Наставнице тог течаја г-ђе Савка Јовановић и Јованка Ђабић имале су великог стрпљења и истрајности као и љубави према тим несретним болесницима. Једном је дошао један мали дечко — посекао се секиром цепајући дрва у шуми, и наравно, мајка његова скинула паучину и превила му рану са једном нечистом крпом. Рана се позледила и страшно је изгледала већ је почела и да заудара. Наставнице су одмах опрале рану, намазале јодом и чисто превиле. Јадан дечко, сав блажен пође и вели је ли и сутра да дођем. Наравно госпођа му направи један невин лек за ране, јер лекар је далеко, а нема ни паре за лекара и тако се излечи дечко. Чуло се то по селу, и једног дана ево ти другог већег дечка и још с врата виче: „дај ми госпо лека“, види какве су ме красте спопале, ишао сам бабама и бајале су ми, веле да сам „нагазио“, али никако да ме излече. Госпођа му намаза неколико пута „цинковом машћу“ и красте све отпадоше и дечко се излечи. Сад почеше да долазе жене са малом децом, а нарочито оне јадне мајке које нису имале хране да доје своју децу.

— наставиће се —

Д. Л.

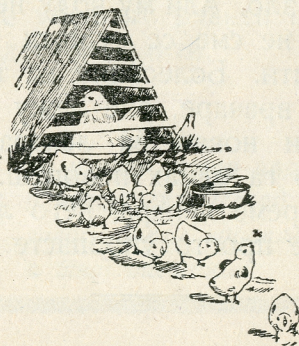
Остављање воћа за зиму (компот).

Овај се компот не кува у пари и зато је згодан за нашу сељанку, јер не мора куповати тегле стаклене, а и са теглама треба знати руковати. Овај компот можеш остављати и у ћуповима. Кува се овако: узми 5 килограма воћа (нпр. брескве, крушке или шљиве) одабери које је здраво и чврсто, опери то воће, остави да се осуши, док се воће цеди укувај литар и по воде са килограмом и по шећера, кад се шећер кувао један четврт сата, а ти спусти воће у тај кључали шећер и нека се кува свега док избројиш 300 или ако имаш сат онда 5 минута. Ћуп нека је загрејан на једном црепу на крај штедњака, после 5 минута вади воће и сложи у ћуп, сад у онај шећер спусти једну кашичицу салацина нека провре и сад прели са тим кувањем шећера оно сложено воће у ћупу. Одмах повежи ћуп са „дунст папиром“ који ћеш прво поквасити и избрисати, добро повежи чврсто канапом. Још боље је ако повежеш свињском бешиком Сад ћуп метни у једну стару корпу или сандуче, около метни вуне горе потом са вуном или перјаним јастуком, сутра дан имаш куван компот, који може да ти траје 2 године. Можеш покушати и са старим губером или ћилимчетом.

Добра кокош носиља.

Кокошка почне носити у првој години. Да кокошке боље носе, ваља им у храни давати мало семена од коприве, лана, конопље и сунцокрета. Кад су топлији живинарници у којима бораве кокоши, и кад се боље хране, носе и зими.

Бакарно посуђе

Бакар је јак отров, зато се и не служимо чистим бакарним судовима, некалаисаним, него тако посуђе употребљавамо само онда, кад је потпуно превучено калајем. Не кувај јело у судовима која нису добро калаисана, или су давно калаисана па се калај већ отро и смакао. Кад у оваквим судовима кувамо или оставимо јело да у њима дуже стоји, нарочито ако у јелу има сирћета, или је накисло, тим ћемо се јелом отровати, кад га једемо. Ако и не платимо главом одмах, имаћемо болове и муке.

Болесник у кући

Болест брзо дође, али споро одлази. Зато болесника треба пажљиво лечити и добро неговати. Болесник не сме лежати на земљи. Ни за здраве није добро да леже на поду. А код болесника то погорша болест. Кревет може и најсиромашнија кућа имати, јер може и сам направити: намести две клупице, преко њих метни коју даску, и ето кревета. На даске увек треба метнути сламњачу. Ако нема сламе сламњача се може напунити сеном, комушином од кукуруза, или и сувом папрати. Преко сламњаче увек простри чаршав или тањи губер који се може опрати. У такву постељу може лећи болесник. Свакога јутра болеснику треба умити лице, и опрати му и руке, а уста да исплакне чистом водом.

Не нуди болесника непрестано јелом, јер му од нејела неће бити зло. Али му воду незакраћуј. У соби где је болесник не сме се сушити рубље ни обућа, не треба ни пушити. Болеснику не треба никако пуштати бајалице и врачаре, оне лажу и упропасте болесника. Не жали новац за лекара, јер ће болест краће трајати, ако га одмах позовеш. Боље је и јефтиније звати на време лекара, него ли кад умре, трошити на даће које просто упропасте нашег сељака.

Тежиња̀во платно

И ако наша сељанка радије купује памук који се доноси из туђих земаља, има још села, у којима не заборављају тежину и тежиња̀во платно. А често мешају тежину са памуком, памук узму за потку, а тежиња̀ву пређу за основу, те тако ткају полутак или полутачно платно. Жене више воле памук, јер памук донесу трговци већ одреден, те само треба основати и ткати, а око конопље је дуг и приметан посао, јер је треба сејати, плевити, чупати, мочити, на трлици чистити од поздера, гребенати, прести, и тек после сновати и ткати. Али конопљу не треба напуштати, јер је памук скуп, а и трошећи памук износимо паре у стране земље. А после, тежиња̀во платно је и трајашније од памучног. Једина је незгода, што тежиња̀во платно греба белити. Међутим, и тежина се може лако и брзо убелити, ево како се то ради: у какав чабрић или други повећи суд треба потопити, у млакој води, кукурузно брашно, и то да буде доста житко. То се сад остави да ускисне. Кад почну избијати клобуци из те каше, те изгледа као да она каша ври, а то бива одмах после једнога дана, у ту кашу треба метнути тежњиво платно или пређу, што желимо убелити, и то треба оставити да постоји три четири дана. Кад је овако постојало потребно време, треба извадити, пропрати у чистој води, онда добро натрти пређу или платно сапуном, па потопити у бакрач, у коме кључа цеђ. У том цеђу и сапуња̀вици треба их добро прокувати, па после извадити, неколико пута у чистој води пропрати и на сунцу осушити. И пређа или платно биће бело и мекано. Боље је и лакше је овако белити пређу, па је убелену радити него прво откати платно, па после платно белити.

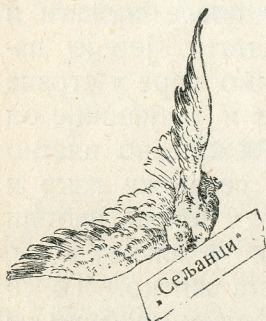
НЕ ДОПУСТИТЕ

да у свом послу царује неред
и нечистоћа, јер од тога
зависи твоје здравље
и твој оцшанак

О рубљу.

Пре него што почнеш прати рубље прегледај да ли је читаво, да није поцепано и да на њему што не достаје (дугме, пантљика). Све треба лепо, брижљиво прегледати и поправити. Ако је поцепано или раширено ушити. Увек треба имати на уму пословицу „Крпеж кућу држи, и ону другу: Ко старо не крпи, ново не носи.“

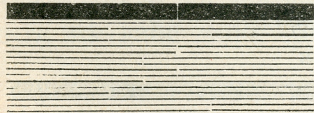
НАША ПИСМА

Анђелци — Струмица, 29-VII-1033 год.

Здраво драга госпођице,

Прочитала сам у нашем листу, што сте ми писали, много Вам благодарим на поздраву и сећању, Ви кажете да нисам љута никада, ја не могу на Вас да се љутим. Ви сте мени дали знање и светлост у моју душу, и пут за напредак у нашем селу. Сад је код нас велики пољски рад, прикупља се оно што је од Бога благословено за наш живот. Да Вам се похвалим драга г-ђице, много сам лепо кућу спремила без велике муке, јер моји уживају и пуштају ме да радим, као што сам у школи радила, а нарочито моја мама ужива. Често пута сам код мога ујке, он ииа увек госте, па онда ја скувам ручак и служим госте, и сад сам чувена међу наше девојке. Све, све, али нашу милу школу не могу никад да заборавим и онај наш лепо живот, па ону слогу. Видим из наше „Се-

НЕ ПЉУЈ ПО ПОДУ

*брахом сасушеног туберкулозног
исцљувка преноси се туберкулоза
на здраве.*

љанке“ да су се многе моје другарице удале, удала се Мара, Олга и Смиља. Смиља ми је писала кад су удала, и ја сам јој од срца честитала. А Хида нема никако да пише, не знам шта је са њом. Сада је и за мушкарце отворена тамо школа за домаћине, из нашег краја има тамо из села Босиљево, био је сабор у том селу, па сам била код мога стрица у госте, затим је дошла његова мајка па ме за све пита како је тамо и кад сам јој све лепо објаснила, она каже до сад сам бринула, а сад нећу више да бринем. Поздравите све миле другарице. Љуби Вам руку *Комненија Васиљевић.*

Лапље — Приштина, 30-VII 1933 год.

Драга и мила госпођице,

Одавно сам Вам писала једно дугачко писмо, али ме чуди да ми иисте одговорили. Овим писмом хоћу да Вам се похвалим да смо направили нову кућу на два спрата, три собе горе, а три доле, по мојој жељи и сад ће да се живи како нам је г. доктор саветовао! Сад драга г-ђице да дођете и видите како је у реду, ја бих желела да дођете на сестрину свадбу. Како су ове године наше Косовке, да ли су боље од нас. Моји Вас укућани много и много поздрављају, а највише ваша *Дара Драговић.*

Вери Гозић, Браћевци — Цариброд

Примила сам драга моја Веро твоје писмо и слику твоје целе породице, хвала ти, слика ми се допада, јер сте сви у народној ношњи. Твој брат био је скоро код нас у школи и предао ми је твоје писмо. Да знаш како се обрадује кад добијем од наших ученица макад и неколако речи, само да знам да сте добро. Као што видиш удаје се једна по једна, када ћеш ти да ме изненадиш?

Поздрави све твоје, а тебе грли увек твоја *Д. Л.*

Стојанки Смиљковић, Старо село — Тетово

Шта то моје Стојанче ћути, па ни абера за нас овамо. Пиши да ли примаш уредно лист. Све твоје и тебе срдачно поздравља *Д. Л.*

Марица Рогоља, Речица — Хрватска

И ти си се Маро нешто уђутала, шта је с тобом? при-
маш ли лист;

Срдачно те поздравља као и све твоје Д. Л.

Босиљка Дамњановић, Трговиште — Књажевац

Зар ти при поласку твојих другарица пр кљињаше сваку да ти пише да се не заборавите, а ти никоме скоро не пишеш, јер ми се све скоро жале. Босо, Босо, то није лепо да се тако брзо заборавите. Моја је жеља да се одмах јавиш, бар једиом у месецу. Срдачно те поздравља Д. Л.

Драга и мила госпођице,

Ја сам Вам писала неколико пута, а од Вас нисам добила одговора, па ма чуди чему је узрок да ми нисте одговорили. Такође ме чуди да сте ми обуставили лист, који сам ја увек радо очекивала, а већ су прошла три месеца да нисам лист примила. Ја сам Вам претплату одавно послала и то 60 динара, па не знам да ли сте примили. Не могу Вам описати како ми је жао од како не чујем ништа о Вама, нити пак о мојим милим секама. Надам се да ћете ми одговорити на ово писмо и опет отпочети са слањем милог ми листа. А сада драга г-ђице, да Вам јавим моју највећу новост. а то је: ја сам се удала, венчање је било 16. VII о. г. Мислим мила г-це да ће те се сетити шта сам Вам била обећала, да се нећу удати док Вас за савет не упитам. Како видите нисам извршила обећање, али верујте ми да нисам томе ја крива, јер као што напред рекох, да од Вас три месеца нисам добила писмо, нити „Сељанку“. Стога сам послушала осећаје мога срца, па како Бог да, ја не знам, а надам се да ћу са својим изабраним другом бити вечито срећна и задовољна. Како Вам рекох је сам наступила на стазу новог живота, којим мислим уз Божју помоћ лепо проћи. Са фамилијом: у коју сам дошла потпуно сам задовољна, јер то је у сваком погледу једна од најлепших сеоских кућа. У кући су поред нас два девера, јетрва, њихово четворо деце и заова. Сви се лепо пазе и слажу, својом добротом могу служити за пример

своме селу, па ме то много весели. Дјевер и јетрва су напредни сељани, а још су млади, те ће у кући моћи применити оно наше дивно школско знање, па сам и због тога много задовољна. Молим Вас, драга г-це, да ми путем нашег драгог лица поздравите све моје миле другарице као и наше миле учитељице и доброг нам г. доктора који нас је онако очински поучавао и свима јављам да сам се сретно удала. А Вас срдачно поздравља, поштује и воли ваша увјек захвална ученица

Љубица Давидовић-Грковић

сврш. уч. Домаћ. школе Кљаљева Фонда 1932

Лазаревац-Дебар — 28-VII-1933

Добра наша и слајка моја Госпођице

Зашто се мене заборавили, ја Вама стално пишем, али одговора нема. Или нисте примили моја писма или сте љути на вашу ћерку. Ја нисам добила све бројеве Сељанке, па ми је жао што немам све бројеве. Жељно очекујем и бројим дане тад треба Сељанка да дође, знам да има увек ново за нас. Прво гледам писма да ли има што за мене, и кад прочитам да нема ја почнем да плачем, што ме г-на заборавила. Видим из листа да се Евица удала, много сам се обрадовала и одмах сам јој честитала и пожелела срећу и сад чекам на одговор. Башту сам лепо уредила и све имам што нам за кућу треба, извезла сам убав чаршав, шару сам превадила из Сељанке и оно јастуче сам израдила које сте Ви казали да није за мене, ја сам упамтила како се ради и израдила сам. Тата купићемо фарбу да офрбам поњаве, а платно сам дивно откала, Да знате како сам дивно уредила кућу, сви ме слушају све се њима допада, кувала сам слатко од трешања и пекмез, а допада им се и манце. Само једно они неће да слушају да једу из свог чорбалука ја једем из тањира, а они кажу нисмо ми болеси да с нама не једеш. Ја сам им причала зашто није добро да сви једемо из једног суда. Примите много поздрава од свију моји укућана, поздравите г. доктора, госпођу и секу и моје миле другарице.

Љуби Вам руке Ваша ћерка *Иванка Кузмановић*

Буковац, 4 јула 1933

Цењена Госпођице Лацковић

Хтела бих да Вам, са својим првим поздравом из мог села, пошаљем и мало те милине која га окружује и која га чини тако лепим у мојим очима!

То је једно мало село, далеко само четир километара од Беле Паланке. А школа — трошна мала зграда врло идилична а нимало хигијенска! Ипак ме то не секира много, јер ја сам овде само сада јер немам управитеља, те ја вршим дужност. А моје право село је исто тако мало селце, сиромашно и шћућурено тамо десно, иза брда. Тамо је моје одељење у коме ћу на јесен основати своју кућицу и почети свој први рад.

Ви ћете ми се вероватно смејати што Вам тако пишем. Али ево већ петнаест дана сам овде. Мало сам радила с децом, и то је ишло врло тешко јер четир месеца нису имали учитеља. Више радим на администрацији. И већ ми је то сасвим обичва ствар. Сналазим се као да сам дуго на томе радила. И сад тек увиђам да нисмо умеле да потпуно замислимо оно о чем смо тако много снивале све ми у учитељској школи! Једно овако кратко борављење на селу, на дужности — па се пуно тога измени, поруши, евентуално изграда на сасвим другој основи.

Ја сад тек сањам о животу на селу. И то ме не збуњује више толико као пре. Све ствари су ми разумљивије сада, па се надам да ћу и догодине разумети душу сељака и оног малише из кога треба да порасте човек!

Спремам се да сутра пођем опет својој сестри. Можда ћу Вас летос посетити.

Срдачно Вас поздравља уз рукољуб Ваша

Десанка

Поздрав Г ђи Зарић и ученицама — и Секи.

Злити-Охрид — 14-8-933 год.

Драга моја Госпођице

Ја сам госпођице хвала Богу здрава и добро, које и вама желим од милога Бога и од мог срца. Много сам се обрадовала Госпођице на ваш лист Сељанку, баш зато се

радујем што се зове Сељанка, то је наш лист рођени, па како се лепо пише, а много ми мило за она писма што пишу свршене ученице, као да се разговарамо. Ја сам била драга госпођице у Кавадару 5 месеци и кад сам се вратила из гостију затекла сам нашу милу Сељанку, одмах ћу вам послати паре за лист. Драга госпођице и ја сам се верила и мој вереник жели да види нашу школу, може бити кад се венчам да ћемо заједно доћи.

Поздравите све другарице непознате и наставнице а вама љуби руке

Срмена Тасић

УПАМТИ:

*Пери руке пре сваког јела, очисти нокте и
никад их не грицај
Погледај га у обућу, ња га пусти у кућу“
Пери руке свагда после вршења нужде
Кад кијаш или кашљеш метни рубац на уста.*

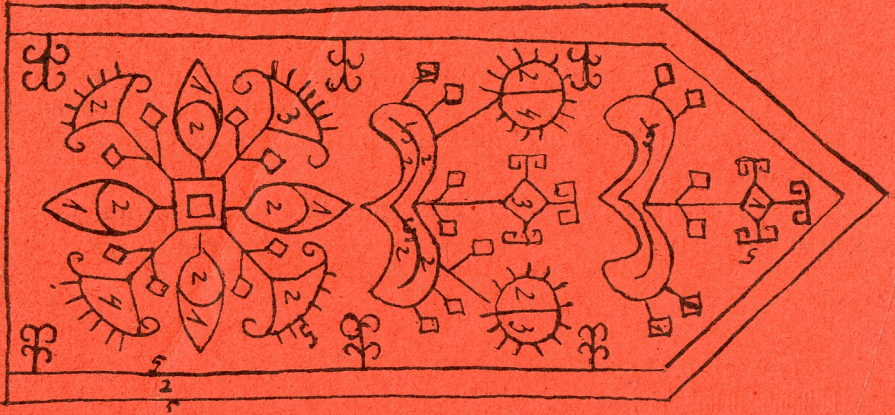
ПРЕТПЛАЋУЈТЕ СЕ

НА „СЕЉАНКУ“

то је најзгоднији лист за нашу сељанку. Овај лист ће је поучити и упутити на бољи живот, породица ће бити задовољнија, здравија и срећнија. Сад кад је и сељанка дошла до свог листа, треба да га свака сељанка и држи. Не жали новац за „Сељанку“ она ти увек пружа велику корист.

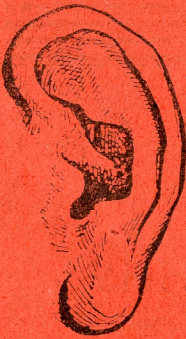
НАРОДНЕ ШАРЕ

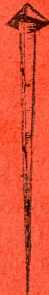
- Број 1 жуто 319
 „ 2 шеракош 311
 „ 3 плаво 832
 „ 4 зелено 919
 „ 5 браун 801
 Памук мудине

БУКВАР

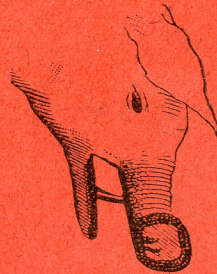
Саме ти слике кажу почешно слово.

у у

ексер

њушка